

Румен ПОЩАКОВ

Румен Пощакوف е на 64 г., от София. По професия е педагог и почти целият му живот е преминал в училище - в началото като учител и заместник-директор, а през последните две десетилетия като директор. От 5 години ръководи повереното му 5 ОУ „Иван Вазов“ в София. През 2006 г. успоредно с работата си и заедно със свои колеги създава неправителствената организация „Централен младежки клуб на скаутите в България“ и оттогава е председател на Управителния ѝ съвет.

Клубът признава принципите на скаутското движение и се стреми чрез тях да подпомага развитието на всеки млад скаут, като разгърне потенциала му - физически и интелектуален, да подкрепи съзряването му, допълвайки училищната образователна система.

В планината се раждат приятелства за цял живот

- Кога се появява скаутството в България и с какво е полезно на децата и младежите?

- Историята на скаутското движение започва в началото на миналия век. Негов създател е британският генерал сър Робърт Бейдън-Пауъл, който в началото на кариерата си е военен разузнавач или скаут (scout) на английски език. През лятото на 1907 г. заедно с няколко помощници събира неколцина момчета - синове на приятели, и им организира палатков лагер. Разделя ги на патрули, под водачеството на по-големите момчета. Децата правели всичко, за което само можели да мечтаят - плуване, проследяване, походи, игри и разкази около лагерния огън, където слушали за интересните приключения на генерала. По-късно сър Бейдън-Пауъл издава книгата „Скаутство за момчета“, настолна за обучението на младите скаути в мирно време, която става много търсена.

Скоро след това скаутското движение идва и в България. През 1923 г. е създадена организацията на „Българските младежи разузнавачи“, която е призната и приета за редовен член на Световното бюро на бойскаутите. Следващите няколко години скаутското движение в страната е във възход. Основната му цел е децата и младежите да усвоят полезни за тях знания и умения като битуване и оцеляване в природата, как да се грижат за себе си, да се ориентират, да помагат на другите.

- Какво Ви накара да създадете организацията?

- Веднага след 90-те години на миналия век се почувства рязко липсата на хора, които да се занимават с

неформалното възпитание на децата. Пътят намерихме чрез идеята за скаутското движение и чрез методите му с практически занимания и игри децата да усвояват знания и умения, които всеки член на обществото трябва да притежава.

За 13 години десетки хиляди деца са посетили нашите лагери, които организираме всяко лято сред прекрасната българска природа. Застъпваме темата за екологичното възпитание и тезата, че в наши дни госта често не ние трябва да оцеляваме в природата, а природата трябва да оцелее от нас. Стремим се да ѝ помагаме, като се грижим за нейното опазване, почистваме я, разработваме туристически маршрути, поставяме къщички за птици, аптечки. Информационната, която натрупват децата, повлиява на семействата им и на бъдещото им развитие.

Скаутството е част от неформалното образование, за което се говори в Закона за народната просвета, и е продължение на образованието, което даваме в училище. Двете са неразделно свързани и детето не може нито без едното, нито без другото. Освен с добри оценки в училище, учениците трябва да се развиват и в социален план, да бъдат добри и полезни граждани.

- Ще ни разкажете ли малко повече за скаутските практики?

- Те са общочовешки и задължителни за всеки, който се подготвя да отиде в планината. Потегляйки на път, е нужно човек да знае как да се оборудва, какво да сложи в раницата си. Трябва да познава маршрута,

да бъде ориентиран с помощта на карта и компас, а когато се наложи - по звездите, по знаците от заобикалящата го природа, затова организираме преходи и през нощта. Обясняваме на децата как да направят бивак, да се подслонят при лошо време, да се предпазват от различни природни явления, да се погрижат за храната си, да разрешават конфликти и взимат решения. Благодарение на тези мероприятия те се научават да бъдат самостоятелни, да поемат отговорност. Придобили компетентност със знанията си, повишават самочувствието си, научават се да ръководят и да бъдат ръководени. Учениците познават основните техники на алпийските възли, които биха им помогнали във всяка една ситуация. Умеят да запалят огън на най-подходящото място, за да не застрашат гората, знаят как да се уверят, че той е загасен.

Основен модул в скаутските практики е долекарската помощ.

Тази година организахме награждащи основните знания на децата курсове с Българския червен кръст. Ученици в 4 и 5 клас могат да оказват първа помощ на високо ниво и имат умения, които трябва да притежава всеки човек. Инциденти се случват навсякъде и когато човек е подготвен и знае как да действа в кризисна ситуация, може да бъде полезен и за други. Застъпени при нас са спортните занимания и благотворителността. Ценни за децата са посещенията на забележителности в съответните райони на преход. С времето, прекарано сред природата, се създават приятелства за цял живот.

Движението учи на любов към природата и хората, защото всеки от нас е част от обществото, в което е нужно да бъде толерантен към другите.

- Каква е ролята на доброволците?

- Бих казал основополагаща. Доброволците са онези хора, които на практика отдават своя труд, за да стане планираното обучение на децата. Доброволците са наши колеги от училище, бивши възпитаници, планински спасители, с които работим. Основна част от нашите дейности се извършва на доброволни начала.

- Как успявате да задържите интереса на учениците?

- Стремим се програмата ни да е интересна, хората, с които провеждаме част от обученията, са планински спасители - изключително положителни хора, със

силни характери, които небедно са спасявали човешки живот. Те притежават огромна притегателна сила за младите хора, които търсят срещи с тях и лесно попиват уроците им.

- Къде отведоха скаутските лагери младите разузнавачи през изтеклата лятна ваканция?

- Близо до Панчаревското езеро, в Лозенската планина, скаутите посетиха Полигона за обучение по гражданска защита, където професионалисти ги обучаваха как да реагират в случаи на катастрофа, пожар, наводнение и земетресение. Пожарникарите показаха на децата как да се справят със ситуации, изискващи спасяването на пострадали. Придобитите социални умения бяха тренирани в екипни игри, които съпътстват обучението.

Скаутите присъстваха на провежданата всяка година в началото на юни в м. Рашов дол възстановка на сражението, в което са заловени Ботевите четници, изпълнена от жителите на с. Лютиброд.

Чрез образователната програма „Опознай Витоша“ на Природозащитния информационния център „Витоша“ се отправиха на пътешествие за знания в планината и посетиха м. Дендрариума - великолепно царство на гървесните видове.

Изкачиха най-високия връх в Рудина планина Сириш-нишка рудина, посетиха Черепишкия манастир, пещерите „Легеника“, „Проходна“ и „Живата вода“, уникалния скален феномен „Ритлите“, вековното букво гърво между селата Бистрица и Железница, наречено „Дърво на желанията“, прохода Вратцата и Горската пътека на приказките.

Имаха възможност да хранят животни в планински ферми, да упражнят конна езда, запознаха се отблизо с работата в ателие по гърворезба и изработиха сами сувенир на гърнчарското колело.

Маршрути ги отведоха до планините Рила, Влахина, Руенска и Понор, Искърския пролом и до територията на Природния парк „Врачански Балкан“.

- Традиционен за рубриката ни е въпросът - какво е за Вас природата?

- Природата е причината да съществуваме. Пазейки я, пазим себе си. Ако ѝ вредим, се саморазрушаваме.

Разговора проведе **Жея СТОИЛОВА**
Снимка **Йордан ДАМЯНОВ**
и архив автора